

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

2.Bf.259/2015/11. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. év június hó 2. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ítéletet:

Az emberrablás bűntette miatt **I.r.vádlott** és társa ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2015. év június hó 1. napján kelt 4.B.560/2015/12. számú ítéletét **I.r.vádlott** vonatkozásában **megváltoztatja**.

Az I.r.vádlott terhére megállapított bűncselekmények anyagi jogi megjelölése helyesen Btk. 190.§ (1) bekezdés.

A szabadságvesztés felfüggesztésnek próbaidejének tartamát 5 (öt) évre **felelemli**.

Az I.r.vádlott a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának elrendelése esetén - helyesen - legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Törvényszék a 2015. június hó 1. napján kihirdetett 4.B. 560/2015/12. számú ítéletével **az I.r.vádlottat** bűnösnek mondta ki 2 rb. társtettesként elkövetett emberrablás bűntettében (2012. évi C. tv. 190.§ (1) bekezdés), ezért halmazati büntetésül 2 év szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát - annak esetleges elrendelése esetére - börtönben állapította meg. Rendelkezett arról, hogy az I.r. vádlott a szabadságvesztés büntetés elrendelése esetén a kétharmad rész kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. 100.000 forintra vagyonek Kobzást rendelt el. **A II.r.vádlottat** az ellene emelt 2 rb. társtettesként elkövetett emberrablás bűntette (1978. évi IV. tv. 175/A.§ (1) bekezdés) vádjá alól felmentette. A magánfél által előterjesztett polgári jogi igényt egyéb törvényes útra utasította. **Az I.r.vádlottat** kötelezte a terhén felmerült bűnügyi költség viselésére.

Az ítélet ellen az ügyész mindkét vádlott terhére fellebbezést jelentett be, **az I.r.vádlott** esetében súlyosításért, míg **a II.r.vádlott** tekintetében bűnössége megállapításáért és büntetés kiszabásáért. **Az I.r.vádlott** és védője felmentésért fellebbezett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF. 838/2015/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést hatályon kívül helyezés érdekében tartotta fenn, **az I.r.vádlottnak** és védőjének fellebbezését nem tartotta alaposnak.

Az ügyész álláspontja az volt, hogy az elsőfokú bíróság az ügy érdemére kiható eljárási szabályt sértett, amikor a nemzetközi jogsegélykérelem alapján beszerzett bizonyítékokat a bizonyítás anyagából kirekesztette, ami az ítélet megalapozatlanságát is maga után vonta. A vád tárgyává tett cselekmény mindkét sértettje ír állampolgár volt, akik az eset után hazatértek Írországba. A Legfőbb Ügyészség az Ír Köztársaság Igazságügyi Minisztériuma felé jogsegélykérelmet terjesztett elő, az ír sértettek tanúkénti kihallgatása 2009. március hó 10. napján az ír hatóság előtt megtörtént. Sor került a magyar hatóság által megküldött fényképtablók tanúk részére történő bemutatására, és a felismertetés elvégzésére is.

A fellebbviteli főügyészség idézte a törvényszék azon álláspontját, hogy a bizonyíték nem felelt meg a magyar eljárási szabályoknak, nem a hatályos magyar eljárási szabályok alapján történt meg a kihallgatás, a tanúk igazmondási kötelezettségére és a hamis tanúzás törvényi következményeire történő figyelmeztetésre nem került sor. Az iratokból sem a fordító személye, sem annak hitelessége nem derül ki, nem követhető nyomon a fényképmellékletek tanúk elé tárása során az eljárási szabályok betartása, a kihallgatást az okiratot tanúként jegyző személy vezette. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint ezen bizonyíték kirekesztése miatt **a II.r.vádlott** II.r. terhelt büntetőjogi felelőssége bírói bizonyossággal nem volt megállapítható.

Az ügyészi álláspont az volt, hogy a törvényszék tévesen rekesztette ki a nemzetközi jogsegélykérelem alapján Írországból beszerzett bizonyítékot. Az ír hatóságok a jogsegélykérelemben foglaltak szerint fogyanatosított eljárásukban saját formanyomtatványukat használták, a figyelmeztetések elhangzottak, az Országos Fordító- és Fordításhitelesítő Iroda Zrt. által hivatalos fordítás készült. Az ottani eljárási forma és a magyar büntetőtörvény összevetésével megállapítható, hogy bár az ír eljárás során nem a magyar büntetőeljárási törvényben írt szófordulatokat alkalmazták, de az tartalmilag teljes egészében megfelelt a magyar eljárási követelményeknek, így nem összeegyeztethetetlen a magyar jogrendszer alapelveivel. A 2012. évi CLXXX. tv. 42.§ rendelkezéseinek szem előtt tartásával a bizonyíték kirekesztésére indokolatlanul került sor. Idézte a fellebbviteli főügyészség azt is, hogy a 2012. évi CLXXX. tv. rendelkezéseit azért nem látta alkalmazhatónak a törvényszék, mert annak hatálybalépésére 2013. január hó 1. napján került sor. Az ügyészi álláspont szerint a hivatkozott jogszabály alapvetően eljárási kérdéstről rendelkezik, ennek következtében nem az ír hatóság előtti kihallgatás időpontja (2009. március 10) lesz a mérvadó, hanem azt kell vizsgálni, hogy az ott felvett jegyzőkönyvek a magyar bírósági eljárás szakaszában törvényesen felhasználhatók-e. A bíróság eljárására 2013. január hó 1. napja után került sor, ezért a hivatkozott törvény rendelkezéseit alkalmazni kell.

Az eljárási hiba a másodfokú bírósági eljárásban nem orvosolható, mert az ír hatóság előtt keletkezett irat az eljárás anyagává tehető, de a bizonyíték összevetését a többi bizonyítékkal a másodfokú bíróság nem végezheti el. A felmentett **a II.r.vádlott** cselekvőségére az elsőfokú bíróság ítéletet nem tartalmaz adatot, ezért az írószági jegyzőkönyv figyelembevételével esetében olyan tényállást kellene megállapítani, amely felmentés helyett bűnösség megállapítását vonná maga után, melyre a másodfokú eljárásban nincs törvényi lehetőség. A kirekesztett bizonyíték az elkövetéssel vádolt mindkét vádlottat érinti, ezért a hatályon kívül helyezési ok mindkettejük esetében fennáll.

Hivatkozott a fellebbeviteli főügyészség arra is, hogy **az I.r.vádlottal** szemben kiszabott büntetés kirívóan enyhe, a büntetési célokat nem szolgálja. A cselekmény a sértettek sérelmén felül Magyarország jó hírét, a turizmus, vendéglátás területén való nemzetközi megítélését is súlyosan sérti.

Indítványozta, hogy az ítélet tábla a törvényszék ítéletét mindkét vádlott vonatkozásában helyezze hatályon kívül, és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására.

A másodfokon eljáró Fővárosi Ítélet tábla az ügyet nyilvános ülésre tűzte, melyen az **I.r.vádlott** nem kívánt felszólalni, munkáltatói igazolást és véleményt csatolt.

Az ügyész az átiratban foglaltakat maradéktalanul fenntartotta.

Az I.r.vádlott meghatalmazott védője perbeszédében egyetértett a törvényszék jogi álláspontjával az írásban hatóság által beszerzett bizonyíték kirekesztését illetően. Kifogásolta ugyanakkor a tényállás hibáit, véleménye szerint az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét is megsértette.

A tényállásban sok az általánosítás, nincsenek személyekhez kötve a cselekvések. A törvényszék mindent **az I.r.vádlottnak** tulajdonított, ugyanakkor nem jelenik meg, hogy a bántalmazások hely és idő szerint hogyan alakultak. Az ítélet indokolásában ki kellett volna fejteni, hogy **tanú1** nyomozati vallomásával szemben milyen bizonyítékok alapján döntött az elsőfokú bíróság úgy, hogy a másik tanú bántalmazása is megtörtént **az I.r.vádlott** részéről. **tanú2** kihallgatását az elsőfokú bíróság nem tudta teljes körben foganatosítani a kapcsolat írásban bírósági meghallgatása miatt, ezért nem lehetett elé tárni a másik sértetti vallomást, mely alapvető hiányosság.

Az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy a nyomozás során milyen eljárási szabálysértések merültek fel. Ezáltal sérült az **I.r.vádlott** védekezéshez való joga is, melynek az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget. Az **I.r.vádlott** indítványozta, hogy szerezzék be a kamerák felvételeit, melyek alapján ellenőrizhető lett volna nyilatkozata.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállási hiányosságok, az indokolási kötelezettség elmaradása, a nyomozati hibák, **tanú2** kihallgatásának idő előtti megszakítása az **I.r.vádlott** vonatkozásában is felmentést indokolt volna, ezért indítványozta I.r. vádlott felmentését bizonyítékok hiányában.

A büntetéskiszabás körében rámutatott arra, hogy a sértettek az ügyészi állásponttal szemben nem a magyar nevezetességek megtekintése céljából érkeztek az országba, első útjuk egy éjszakai klubba vezetett. Az ország nemzetközi tekintélyét éppen a hatósági munka csorbította, melyet a sértettek is szövé tettek. Hivatkozott a rendkívüli időmúlásra, melyre tekintettel elsősorban a speciális prevenciónak kell érvényesülnie. **Az I.r. vádlott** két kiskorú gyermekére, büntetlen előéletére, állandó munkahelyére, pozitív jellemzésére is tekintettel a súlyosításra irányuló ügyészi indítvány elutasítását kérte.

A **II.r. vádlott** meghatalmazott védője perbeszédében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta annak helyes indokainál fogva. Kifejtette azon álláspontját, hogy **tanú1** Írországban tett tanúvallomásának a Be. 2009. március hó 10. napján hatályos rendelkezéseinek kell megfelelnie, mely nem teljesült. Az elsőfokú bíróság tételesen kiemelte, hogy mely tekintetben nem felelt meg a külföldön foganatosított tanúkihallgatás az akkor hatályos magyar jognak, mellyel maradéktalanul egyetértett. A tanúvallomás kapcsán felhozottak alkalmazandók a felismerésre bemutatás kapcsán is, melyet az elsőfokú bíróság ugyancsak helyesen ismert fel és indokolt. Nem

került betartásra a Be. 122-123.§-ban, illetve a 23/2003.(VI.24.) BM-IM együttes rendelet (Nyor.) 44-50-§-ban foglalt szabály sem.

Az ügyészség a jogsegély keretében a Be. szabályainak megfelelő tanúkihallgatást kért, pontosan közölték az ír hatósággal a magyar jogszabály szövegét, a figyelmeztetéseket, melyeket az ír hatóság nem vett figyelembe. Az ügyészség azért idézte pontosan a jogszabályhelyeket, mert tudta, hogy amennyiben nem kerül betartásra a magyar eljárás szabálya, a tanúvallomások tartalma bizonyítékként nem vehető figyelembe.

A Bűnügyi jogsegélyről szóló 2000. évi Európai Unió Egyezmény alapján azokban az esetekben, amikor az államok jogsegély nyújtanak, a megkeresett tagállam betartja a megkereső állam által kifejezetten megadott alaki követelményeket és eljárásokat, amennyiben ezek nem ellentétesek a megkeresett tagállam alapelveivel. (4.Cikk (1) bekezdés)

Hasonló rendelkezést tartalmaz a 2003. évi CXXX. tv. is. Eszerint a magyar igazságügyi hatóság kérheti a tagállami igazságügyi hatóságot, hogy megkeresését a magyar jogszabályokban foglaltak szerint, illetve az általa megszabott technikai módszert alkalmazva teljesítse.(44.§)

Az ír hatóságra irányadó norma a kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló európai egyezmény és az Európai Unió jogsegélyegyezmény volt.

Az elsőfokú bíróság helyes indokokkal mutatott rá, hogy a 2013. január hó 1. napján hatályba lépett 2012. évi CLXXX. tv. nem alkalmazható.

Hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság Bfv. II.508/2007. számú jogesetére (EH 2008.1757), melynek tartalma szerint annak elbírálásánál, hogy egy eljárási cselekmény törvénysértő-e, a cselekmény foganatosításakor hatályos eljárási rendelkezés szerint kell eljárni.

Az ügyészség által hivatkozott 2012. évi CLXXX. tv. 42.§-a kizárólag a magyar igazságügyi hatóságra vonatkozik. Az adott ügyre vonatkoztatható szabály a 2012. évi CLXXX. tv. 43.§-a lenne, eszerint a magyar igazságügyi hatóság kérheti a tagállami igazságügyi hatóságot, hogy megkeresését a magyar jogszabályokban foglaltak szerint teljesítse. Eljárási szabálysértés hiányában nem merülhet fel a Be. 375.§ (1) bekezdésére alapított hatályon kívül helyezés.

Kitért az ír hatóság jogsegély kérelemmel kapcsolatos anyag ügyintézésére, a magyar nyomozóhatóság munkájára, arra a tényre, hogy négy év kellett, hogy gyanúsítást közöljön a nyomozó hatóság. Az időmúlás rendkívüli. Az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyást indítványozta annak helyes indokainál fogva.

Az I.r. vádlott az utolsó szó jogán nem kívánt szólni.

A Fővárosi Ítéltábla a Be.361.§-a szerinti nyilvános ülés keretében eljárva a Be.348.§ (1) bekezdése alapján bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt.

Megállapította, hogy a törvényszék az eljárási szabályokat maradéktalanul megtartotta. **Tanú2** videokonferencia útján történő kihallgatása is törvényes volt, személyazonosságával kapcsolatos kétely az elsőfokú bíróság indokolásának megfelelően nem merült fel (ítélet 19. oldal 5. bekezdés).

Ügyfelderítési kötelezettségének az elsőfokú bíróság maradéktalanul eleget tett, további eljárási cselekmények elvégzése nem volt lehetséges az ír hatóság szabta keretekre figyelemmel. A teljes körben lefolytatott bizonyítás alapján hiánytalan, az iratok tartalmának megfelelő, téves logikai

következtetést nem tartalmazó tényállást állapított meg, mely a másodfokú eljárásban is irányadó volt a Be. 351.§ (1) bekezdésében írtak szerint.

Nem osztotta a fellebbviteli főügyészség álláspontját az ítéletábra az ír hatóság által nemzetközi jogsegélykérelem keretében foganatosított tanúkihallgatásról készült jegyzőkönyvek felhasználhatósága körében. Etekintetben az ítélet 17. oldal 2. bekezdésétől 19. oldal első bekezdéséig kifejtettek, illetve **II.r.vádlott** II.r. vádlott védője által hivatkozottak helytállóak, helyes jogszabály értelmezésen alapulnak.

A külföldön kiállított okiratokból az ügyészi állásponttól eltérően nem állapítható meg, hogy összeegyeztethető-e a magyar jogrendszer alapelveivel, az ír szabályozás tartalma sem ismert.

A Fővárosi Ítéltábla előtt folyamatban volt 2.Bf. 81/2011/45. számú ügyben éppen a fellebbviteli főügyészség sérelmezte, hogy a fordításból nem állapítható meg, hogy a magyar eljárási szabályokban foglalt garanciális szabályok érvényesültek-e. Ezen ügyben a Fővárosi Ítéltábla kimondta, hogy a hazai jog alkotmányos és perrendben rögzített garanciális alapelveinek megvalósulása nélkül a vallomás tartalma nem vizsgálható, legfeljebb a vallomás ténye állapítható meg.

A Fővárosi Ítéltábla előtt folyamatban volt I.Bf.228/2010/22. számú büntetőügyben a fellebbviteli főügyészség helyezkedett arra az álláspontra, hogy a Németországban elkövetett bűncselekménnyel kapcsolatban rendelkezésre álló bizonyítékok, melyek a német hatóságok eljárásában (egyébként a német eljárási törvénynek megfelelően) kerültek beszerzésre, a magyar büntetőeljárás jog szerint kifogásolhatóak. Kifejtette, hogy a német jogrendszer eltéréséből adódóan a rendőrség formailag kevésbé kötött feljegyzéseket, jelentéseket készített arról, hogy a tanúként kihallgatandó személy milyen ismereteket tud közölni, ekként viszont a német okiratokban rögzített nyilatkozatai a tanúknak nem felelnek meg a magyar büntetőeljárás törvény tanúvallomásokra vonatkozó előírásainak.

A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint a kialakult joggyakorlatot is szem előtt tartva helyesen került kirekesztésre a nemzetközi jogsegélykérelem alapján Írorszában beszerzett bizonyíték.

A rendelkezésre álló bizonyítékokat az elsőfokú bíróság helyesen mérlegelte, indokolási kötelezettségét is megfelelően teljesítette. A törvényszék indokát adta **I.r.vádlott** védőjének érvelésével szemben annak, hogy miért **tanú2** videokonferencia keretében foganatósított kihallgatása alkalmával elmondottakra alapította a tényeket, illetve a védői felvetéssel szemben foglalkozott az ellentmondásokkal is.(ítélet 20. oldal 4. és 5. bekezdés)

Helyesen állapította meg a törvényszék azt is, hogy az eljárás során kihallgatottak közül nem volt, aki alátámasztotta volna az I.r. vádlott védekezését, sőt **II.r.vádlott** észrevételei és a tanúvallomások kifejezetten cáfolták azt.

Tekintettel arra, hogy a bizonyítékok felülmérlegelésére a másodfokú eljárásban megalapozottan megállapított tények mellett nincs mód, az I.r. vádlott és védője felmentést célzó fellebbezése eredményre nem vezethetett.

A rendelkezésre álló törvényesen felhasználható bizonyítékok alapján helyesen állapította meg a bíróságnak, hogy a II.r. vádlott büntetőjogi felelőssége bírói bizonyossággal nem állapítható meg a kételevéllet javára mérlegelve, mely a Be. 4.§ (2) bekezdésében foglalt alapelv.

Helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság az alkalmazandó jogszabály tekintetében is **az** I.r. vádlottra vonatkozóan.

A megállapított tényállásból okszerűen következik az I.r. vádlott bűnössége, a cselekmény minősítése is törvényes.

Az elsőfokú bíróság az .r. vádlott terhére megállapított bűncselekmények anyagi jogi megjelölésénél a 2012. évi C. tv. 190.§ (1) bekezdését nevesítette, mely helytálló, ugyanakkor a Be. 258.§ (2) bekezdés d.) pontja szerint az ítélet rendelkező része a bűncselekmény Btk. illetve 1978. évi IV. tv. szerinti megnevezését követeli meg. Tekintettel arra, hogy a 2012. évi C. tv. a jelenleg hatályos Btk, a másodfokú bíróság az alkalmazott törvényhely megjelölést helyesbítette.

A büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket a törvényszék helytállóan sorolta fel, és azokat súlyuknak megfelelően értékelte, amikor **az** I.r. vádlott büntetését az időmúlásra és büntetlen előéletére figyelemmel a törvényi minimumban állapította meg.

Az ügyész büntetés súlyosítására irányuló indítványának az ítélet tábla nem adott helyt, mert a felhívott enyhítő körülmények - különösen az elévülési időt meghaladó időmúlás, mely a vádlottnak fel nem róható - nem indokolják súlyosabb, végrehajtandó szabadságvesztés büntetés kiszabását. Az I.r. vádlottal szemben az eltelt időben újabb büntetőeljárás nem indult, rendezett családi életet él, pozitív munkáltatói jellemzéssel bír.

Ehelyütt szükséges kitérni azokra a védői érvelésekre, melyek szerint a turisták meghatározott célból ide látogató csoportját illetően Magyarország turisztikai hírnevének csorbítása nem bír jelentőséggel.

Magyarország nemzetközi megítélése - melynek körébe tartozik a turisztika, vendéglátás területén nyújtott szolgáltatás színvonala, minősége - szempontjából nem tehető különbség a látogatás célját illetően.

Helytálló azon fellebbezési főügyészégi érvelés, miszerint a cselekményt kimagasló tárgyi súlyává teszi, hogy annak elkövetési módja Magyarország jó hírnevét, nemzetközi megítélését jelentősen csorbította. Mindezzel nem állítható párhuzamba a nyomozóhatóság munkájának hivatkozott színvonala, mely a védői érvelés szerint ugyancsak sérti Magyarország nemzetközi megítélését, mert a külföldi állampolgárságú sértettek nem kaptak megfelelő jogvédelmet a magyar hatóságtól.

A vádlottak kétségtelenül hosszú ideig álltak büntetőeljárás hatálya alatt, ugyanakkor **az** I.r. vádlott javára a 8 éves időmúlás enyhítő körülménykénti értékelése eredményezte azt a kivételes lehetőséget, hogy büntetése hosszabb tartamú próbaidőre felfüggeszthetővé vált. A cselekmény tárgyi súlya ugyanis nem tenné lehetővé időszerű elbírálás esetén a szabadságvesztés büntetés felfüggesztését.

A tárgyi súly folytán a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a szabadságvesztés büntetés próbaidejének felfüggesztése a leghosszabb 5 éves időtartamban indokolt, ezért a próbaidő tartamát felemelte.

A törvény szövegének megfelelően pontosította az ítélet tábla a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos rendelkezést, eszerint az I.r. vádlott a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának elrendelése esetén - helyesen - legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Törvényesen rendelkezett a törvényszék a vagyonekhozás körében, helytálló a polgári jogi igénnyel és a büntügyi költséggel kapcsolatos döntés is.

A fent írtakra figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint **az** I.r. vádlott tekintetében megváltoztatta, egyebekben annak helyes indokainál fogva a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján mindkét vádlott tekintetében helybenhagyta.

Budapest, 2016. június hó 2. napján

Dr.Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

dr. Fatalin Judit sk.
előadó bíró

dr. Ujvári Ákos sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 2015. június hó 1. napján kelt 4.B.560/2015/12. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf. 259/2015/11. számú ítéletével eszközölt változtatással 2016. június hó 2. napján az I.r. és II.r. vádlott tekintetében jogerőre emelkedett és az I.r. vádlott vonatkozásában fel nem függesztett részében végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2016. június hó 2. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő